

RAPPORT 1022

Archeologienota
Beringen, Blijkstraat
Herontwikkeling voormalige VTI
scholencomplex: aanleg van een parking

Deel 2: Programma van Maatregelen

Hanne De Langhe & Elke Wesemael
Mei 2021

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2021A12) uitgevoerd over het volledige terrein, kadastraal gekend als Beringen, Afd. 1, sectie A, nrs. 535f2, 535h2, 536w en afd. 1, sectie C, nrs. 1z, 1x, 1a2, 8r, 12m2, 12v2, 12w2, 12y2, 12z2, 19h2. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 1,47 ha.

Voorafgaand aan dit bureauonderzoek werd al eerder een bureauonderzoek (2019G104) uitgevoerd in het kader van een eerdere vergunning, alsook een sloopbegeleiding (2020C91).

Op basis van dit onderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de waarde van het aanwezig archeologisch erfgoed (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Vermits het terrein in het verleden aan de voet van een getuigenheuvel lag op slechts ca. 80 m afstand van de Zwarte Beek en dus topografisch in een gunstige positie gelegen was binnen de gradiëntzone, is het potentieel op het aantreffen van prehistorische artefactensites in principe hoog. In de omgeving zijn echter geen CAI locaties gekend die dateren uit de prehistorische periode. Hiernaast dient te worden opgemerkt dat het terrein in een (sub-)recent verleden grootschalig verstoord is. Uit de sloopbegeleiding bleek dat het oorspronkelijk podzolprofiel op het terrein op de meeste plaatsen verstoord is, hetgeen maakt dat er een reële kans is dat ook een potentieel aanwezig prehistorisch bodemarchief op deze plaatsen hoogstwaarschijnlijk verstoord is. Het potentieel kan daarom bijgesteld worden naar laag voor het grootste deel van het projectgebied. In een smalle zone in het uiterste westen van het projectgebied, ten westen van de stadsomwalling en in het noorden van het terrein was het oorspronkelijk podzolprofiel nog (deels) bewaard, waardoor er hier plaatselijk wel nog prehistorische resten in situ aangetroffen kunnen worden. Gezien de plaatselijke bewaring van het podzolprofiel, kunnen we hier desondanks eerder spreken van een (plaatselijk) matig potentieel.

Het potentieel voor het aantreffen van (proto-)historische resten daterend vanaf de middeleeuwen is hoog, voor oudere periodes is het potentieel eerder matig.

In de omgeving zijn immers CAI-locaties gekend die dateren vanaf de ijzertijd tot en met de nieuwste tijd. Dit wijst op continue bewoning in Beringen vanaf de ijzertijd. Voor de aanwezigheid van archeologische resten daterend vanaf de middeleeuwen, zijn er echter concrete aanwijzingen in de cartografische bronnen terug te vinden, evenals in de CAI. De aanwezigheid van de laat-middeleeuwse stadsgracht op het terrein werd bovendien bevestigd tijdens een sloopbegeleiding.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

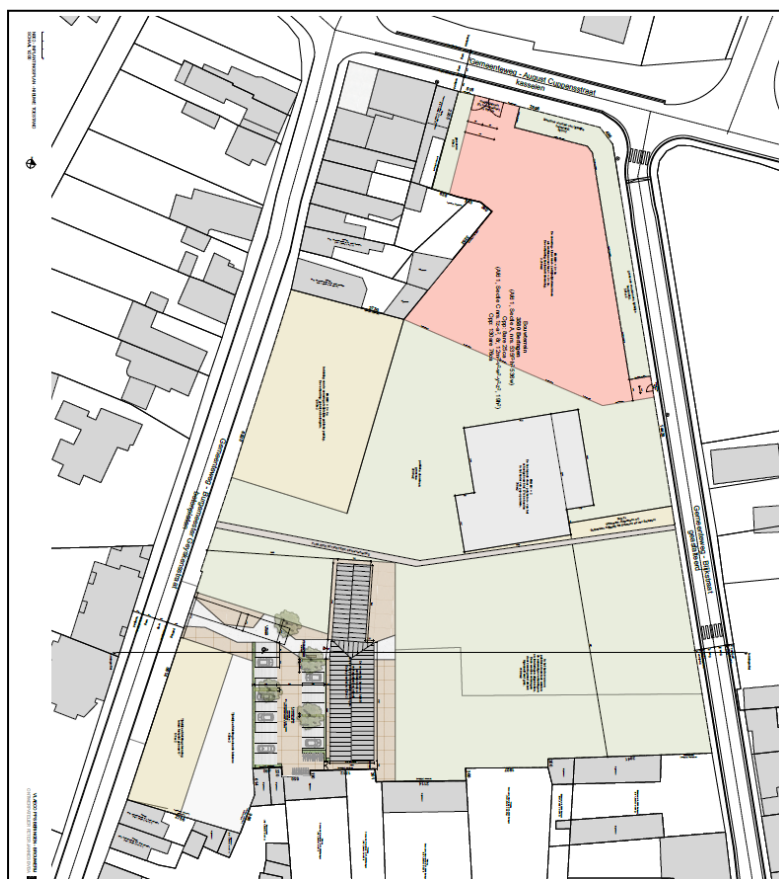
Binnen de huidige omgevingsvergunning worden geen bijkomende bodemingrepen verwacht voor de aanleg van verhardingen, graszones en een werfzone (*zie supra*). Deze werken hebben bijgevolg ook geen impact.

In het zuiden van het terrein worden slechts minimale bodemingrepen verwacht voor het planten van zeven bomen en enkele hagen en de aanleg van enkele leidingen in smalle sleuven van ca. 50 cm breed en ca. 28 tot 80 cm diep.

Tijdens de sloopbegeleiding, uitgevoerd in 2020 door *Aron bv*, werden op het terrein ophogingen / verstoringen waargenomen tot op ca. 0,40 m onder het maaiveldniveau in het zuidwesten en tot op minstens 0,80 m onder het maaiveldniveau in het westen van het terrein. De RWA-leiding wordt in het zuiden van het terrein tot op ca. 28 cm diepte uitgegraven en ten noorden van het brouwerijgebouw tot op ca. 60 cm diepte. Op basis hiervan wordt verwacht dat de uitgraving het relevant archeologisch vlak niet zal aansnijden. Ook de geplande DWA-leiding (ca. 80 cm diep) zal hoogstwaarschijnlijk geen archeologische resten aansnijden, vermits naar de westelijke terreingrens toe – de toekomstige positie van deze leiding – tot voor kort een kelder uitgegraven was en zich aan weerszijden van deze geplande DWA-leiding bovendien bestaande nutsleidingen bevinden. Het valt dan ook te verwachten dat de uitgraving van bovenstaande leidingen geen / nauwelijks impact zal hebben op een waardevol archeologische bodemarchief.

De uitgraving van de septische put, de plantputten en het plaatsen van teelaarde voor zeven bomen en een haag veroorzaakt diepere bodemingrepen dan het niveau van de bovenzijde van de huidige grondslagverharding / fundering van de toekomstige parking. Het betreft hier echter zeer plaatselijke bodemingrepen die het archeologisch vlak ook slechts zeer plaatselijk kunnen vrijleggen / aansnijden. Voor de aanplanting van de haag (17 cm diepte) wordt waarschijnlijk zelfs enkel de bestaande grondslagverharding vergraven en is er dus hoogstwaarschijnlijk geen impact. Voor de aanplanting van de bomen kan een plaatselijke impact op het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief niet volledig uitgesloten worden.

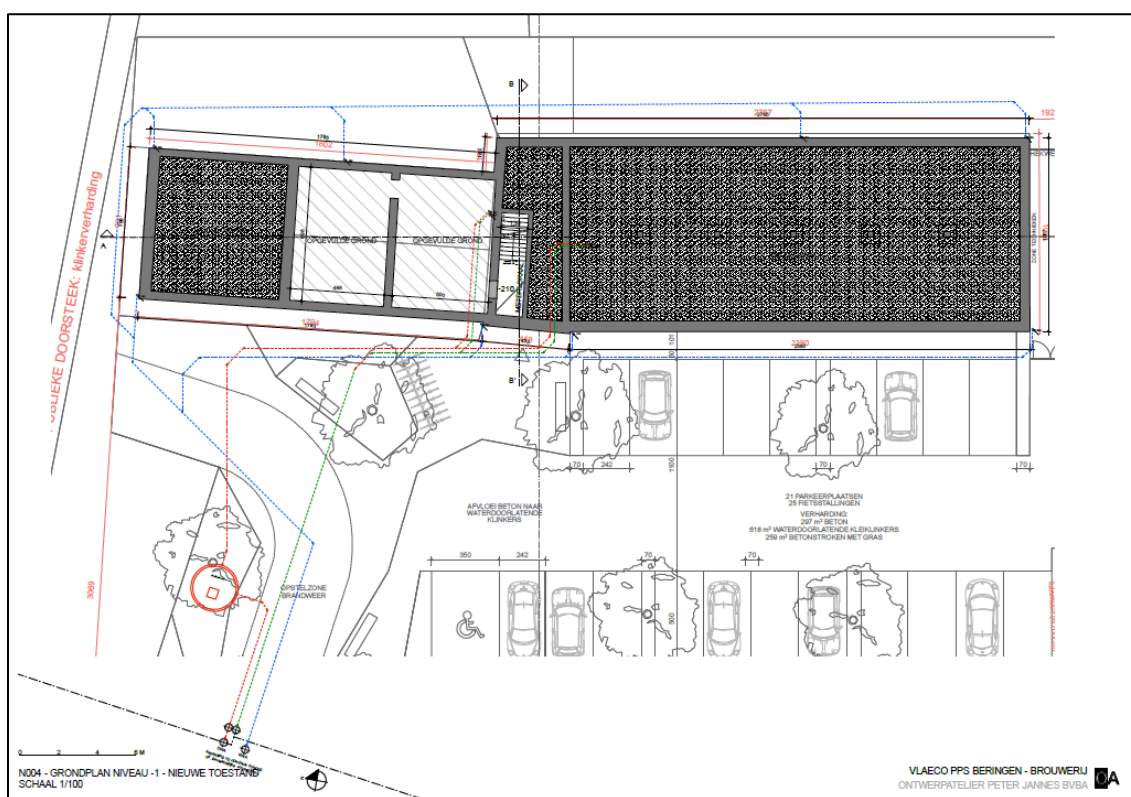
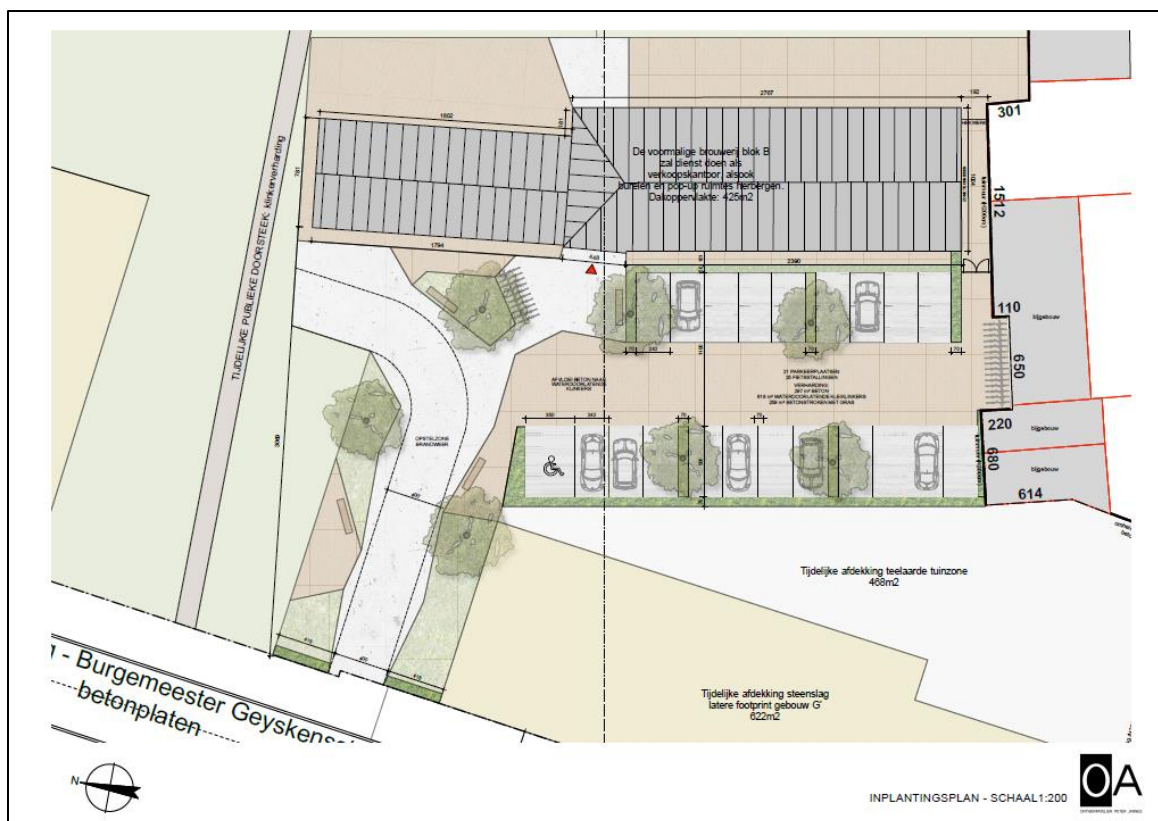
Hoewel een impact op het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief door de aanleg van een septische

put, een aantal leidingen en plantputten niet volledig uitgesloten kan worden, betreft het zeer lokale ingrepen. De leidingen worden aangelegd in erg smalle sleuven (50 cm breed). Verder archeologisch onderzoek van deze sleuven is praktisch moeilijk uitvoerbaar en zal hoogstwaarschijnlijk geen kenniswinst opleveren. Ook de omvang van de uitgraving van de septische put, de plantputten voor zeven bomen en enkele hagen is eerder beperkt. Bovendien worden de bomen verspreid over de parking ingepland. Ook verder onderzoek van deze zones zal dus hoogstwaarschijnlijk niet leiden tot kenniswinst. Eventuele (partiële) sporen zullen immers niet / moeilijk herkenbaar zijn en daarenboven niet / moeilijk in hun omringende context geplaatst kunnen worden.

Afb. 42.1: Inplantingsplan ontworpen toestand (OT) (Bron: Ontwerpatelier Peter Jannes bvba, digitaal plan, dd onbekend, aanmaakschaal 1.200, 2021A12).

Tot slot kan nog opgemerkt worden dat een rioleringsplan van de bestaande toestand van het voormalig scholencomplex wijst op de aanwezigheid van een aantal rioleringsputten en –leidingen ter hoogte van de geplande parking (Afb. 39). De kans op een goede bewaring van bodemsporen is door de aanwezigheid van deze (sub-)recente rioleringsbuizen en –putten zeer klein, hetgeen de kans op het aantreffen van een waardevol archeologisch bodemarchief dat kenniswinst kan genereren, nog eens verkleint.

1.4 Bepaling van maatregelen

Er wordt **geen verder onderzoek** geadviseerd.

Voor de huidige vergunning is het archeologisch onderzoek hiermee afgerond. Bij een eventueel verdere ontwikkeling van het terrein dient echter een nieuwe archeologienota te worden opgemaakt, waarin een nieuwe impactbepaling wordt uitgevoerd en op basis hiervan een nieuw advies wordt geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Het feit dat voor het huidige dossier geen verder onderzoek wordt geadviseerd, neemt niet weg dat tijdens de geplande werken de meldingsplicht van archeologische vondsten gelden. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

